

*Prædiken af Morten Munch
13. s. e. trinitatis / 26. august 2018
Tekst: Matt 20,20-28*

DE BEDSTE PLADSER, TAK

Ønsket om at sikre sig

Det er et meget menneskeligt og naturligt anliggende, som moren til to af Jesu disciple kommer med. Hun vil sikre sine børn. Sikre dem en god fremtid gennem en fremskudt placering i det forventede messianske rige, som hun og de fleste i samtiden tolkede som en ny storhedstid for det jødiske folk.

Det var ikke et sådant rige, Jesus kom for at oprette. I hans rige er mange ting vendt op og ned. Den, der er størst, er den, der tjener de andre. Den slags "fremskudte" pladser er der sjældent rift om.

Morens ønske for sine drenge er noget, alle forældre let kan identificere sig med: Ønsket om at sikre sine børn, også når det indebærer, at albuerne må spidses lidt ekstra. Det gør alle andre jo også - og konkurrencesamfundets krav om 12-taller eller det, der ligner, lader os ikke et øjeblik i fred.

Kvinden får imidlertid ikke det svar, hun ønsker sig. Hendes sønner er trådt i Jesu fodspor – og her gives ingen forsikringer om et let liv. De er på en kærlighedens mission, der sprænger selvlivets snævre rammer.

Det relevante spørgsmål er derfor, om hendes sønner er parate til at drikke af det lidelsens bæger, der venter Jesus og hans efterfølgere. Det handler ikke om lidelser i almindelighed, men om at det koster at stå fast på sandhed og kærlighed i denne verden.

At indtage pladsen nærmest Jesus er ikke en vej til magtens tinde. Pladserne nærmest Jesus er tjenerpladser, ligesom Jesus selv er den, der er kommet for at tjene og ikke for at lade sig tjene.

Dåbens hædersplads

Når vi bærer vores børn til dåb, går vi i en vis henseende i fodsporene på Jakob og Johannes' mor, idet vi ønsker at vore børn skal være tæt på Jesus. Og i dåben får vi, hvad vi beder om. Dåben og troen giver os en hædersplads i Guds hjerte, men det er ikke en plads *foran* andre.

Dåben giver heller ingen sikkerhed for et liv uden vanskeligheder, men vi får som forældre nogle større hænder at lægge vore børn i, end vore egne hænder.

Dåben skænker os det største, der overhovedet findes: At leve i og af Guds kærlighed, hvad der end sker i livet. Vi kan ikke komme højere, end at være løftet ind i Guds overstrømmende nåde, velbehag og glæde. Når vi lever ud fra dette nye centrum, bliver magt og indflydelse tomme mål.

Guds kærlighed i dåben sender os ud med et nyt mål: at løfte andre op, ikke selv at blive løftet op - for det er vi allerede blevet ved Guds kærlighed.

En modvision: Sådan skal det ikke være hos jer

Efter at have beskrevet verdens magtspil, med begreber som undertrykkelse og misbrug af magt, siger Jesus til sine disciple: *Sådan skal det ikke være hos jer.*

Jesus ser kirken og menigheden som en anden type fællesskab – et fællesskab hvor magtspillet er sat ud af kraft ved den kærlighed, der giver sig selv.

Kirken skal være som en pil, der flyver gennem verden for at vise retningen for den nyskabelse af jorden, Gud har sat i værk ved Jesus Kristus. Evangeliet gør ikke forskel på høj og lav, rig og fattig, jøde og græker, mand og kvinde. Alle er lige for Gud og lige for hinanden.

Evangeliet må få konsekvenser for vores fællesskab med hinanden. Men er det ikke en utopi, der ikke har gang på jorden?

Jesu ord om at 'sådan skal det ikke være hos jer', med reference til magtspillet i verden, lyder til en flok disciple, der er i færd med at mundhugges af misundelse over, at nogle højlydt har begæret de positioner, som alle begærede i det skjulte.

Jesus ved bedre end nogen, at det er en vision, der vil møde modstand fra vores trang til selvhævdelse. Det kirkelige fællesskab er ingen undtagelse. Der gik ikke mange årtier, før der opstod kirkelige magtcentre i Byzanz, Antiokia, Jerusalem, Alexandria og Rom, der indbyrdes rivaliserede om mest indflydelse.

Det blev bestemt ikke lettere, da stat og kirke blev viklet ind i hinanden, efter at kristendommen fik status som officiel kult i romerriget.

Som en slags stille protestbevægelse mod magtens indblanding opstod mange små trosfællesskaber ude i den egyptiske ørken, hvorfra bevægelsen spredte sig i alle retninger; det er dem vi kalder ørkenfædre og kimen til klosterfællesskaberne.

Disse åndelige pionerer var sjældent præster, der jo havde del i magten, men lægfolk der søgte en enkel spiritualitet med fokus på barmhjertighed og bøn udenfor det samfundsmæssige og kirkelige hierarki.

Her levede man efter Jesu ord i dagens tekst på en måde, der var åndeligt og socialt nyskabende flere århundreder frem – og som stadig sætter nye skud.

At løfte andre op

Et eksempel er en nulevende munk, nu også biskop, i den egyptiske ørken ved navn Thomas. Da han for en del år tilbage (af den koptiske kirkes overhoved, patriark/pave Shenouda) blev spurgt om at blive biskop, var han meget tøvende.

Han var præget af den ørkentradition, der oprindeligt var søgt væk fra magtens centrum og som satte ydmyghed foran alt andet.

Munken søgte Guds vejledning i bøn og hørte fra dybet af sit indre en stemme, der sagde: En biskop er en hånd, der kommer nedefra for at løfte mennesker op – ikke en hånd der kommer ovenfra for at herske over andre.

Det blev hans livs vision, både som biskop og som leder af et klosterfællesskab, der kendetegnes ved sit åbne inkluderende fællesskab, hvor tilrejsende hører lige så meget til som de fastboende. Det kommer fx til udtryk ved, at man ikke bruger ordet 'gæst'. Fællesskabet er et hjem for enhver, der træder ind ad døren.

Klosterfællesskabet bærer navnet 'anafora', der betyder at løfte op – og som bruges i nadverliturgier om brødet og vinen, der løftes op i nadverfejringen.

Nadverbrødet er Jesu Kristi legeme, men er også et symbol på menigheden som Jesu legeme på jord.

Det ligger i hjertet af den kristne tro at løfte Kristus op i tilbedelse og forkyndelse, men også at løfte hinanden op i kærlighed – ja løfte ethvert menneske op, som vi møder på vores vej.

Jesus punkterer i dagens tekst alle vore stolte balloner, når han siger: Sådan skal det ikke være hos jer. Den, der vil være stor iblandt jer, skal være alles tjener – skal være en hånd, der kommer nedefra, for at løfte andre op.

At blive til noget eller nogen

Vi har som mennesker ofte travlt med at blive til noget. Men hvad nu hvis det ikke gælder om at blive til noget, men at blive til nogen? Og måske har vi bedst mulighed for at blive til nogen, når vi ikke nyder de stærkes privilegier, men er sat til at tjene – også dem der ikke bliver regnet i verdens øjne.

Jesus kravlede ikke opad karrierestigen, men nedad. Ned på gulvet for at vaske de andres fødder. Ned i døden for at bære vor synd.

Han kom for at give sit liv som en løsesum. Udtrykket løsesum blev brugt om at frikøbe slaver. Jesus har ved sin død og opstandelse gjort os frie fra kravet om at blive til noget og behovet for at sikre sig. Vi er sat fri til være dem, vi er skabt til at være og til at være den hånd, der kommer nedefra for at løfte andre op.

Amen.